

Manual för ST-läkare

Inledning av handledningen och handledningsöverenskommelse

- Det är viktigt med en god relation med din handledare. Ta därför god tid i början att lära känna varandra.
- Gå igenom era förväntningar och farhågor inför och under ST.
- Diskutera syftet kring handledning, använd er gärna av och skriv under [handledningsöverenskommelsen](#).
- Bestäm tillsammans med din handledare hur ramarna för handledningen ska se ut. En rekommendation är att boka in flera handledarsamtal samtidigt motsvarande minst 1 timme 1 gång varannan vecka under det första året, och minst 1 gång per månad därefter.
- Förslagsvis läser ni den nya målbeskrivningen inför något av de första handledningstillfällena och utfärdande av utbildningsplan.
- Gör gärna en preliminär plan vad samtalen ska innehålla. Ta det med vid samtliga tillfällen. Alla punkter behöver inte gås igenom varje gång!
- Handledningssamtalen ska dokumenteras av både dig och ST-handledaren (dokumentera hellre sparsamt men varje gång, så att ni kan följa förloppet)
- Starta en portfölj, dvs. en pärm där du kommer att samla all dokumentation som gäller din ST
- Viktigt att du och din handledare på din väg mot specialistexamen utvärderar hur handledningen fungerar och kan förbättras.

Utbildningsplan för ST

- Du och din handledare upprättar tidigt en utbildningsplan för ST i samråd med din studierektor som revideras vid behov. Utbildningsplanen upprättas så att den säkerställer Socialstyrelsens mål för ST.
- I utbildningsplanen ska olika tjänstgöringar planeras in, inklusive tjänstgöringar utanför hemkliniken (så kallade "randningar" eller "sidotjänstgöringar").
- Vid utbildningsplanens upprättande lämpligen påbörjad diskussion om lämpliga kurser under ST som får planeras in eftersom. Gäller även psykoterapiutbildning.
- Vid utbildningsplanens upprättande avsätts tid för arbete enligt vetenskapliga principer, rekommenderas 10 veckor. Om du arbetar på ett forskningsprojekt som är mer omfattande än 10 veckor, får du tillgodoräkna det som arbete enligt vetenskapliga principer).
- Vid utbildningsplanens upprättande avsätts tid för kvalitets- och utvecklingsarbete, rekommenderas ca. 2 veckor.

Hur ska du uppnå Socialstyrelsens mål för ST

Socialstyrelsens metoder för lärande för att uppnå mål enligt ny ST bygger på tjänstgöring, medsittning, kurs, seminarier och teoretiska studier. Ett arbete enligt vetenskapliga principer och ett kvalitets- och utvecklingsarbete ska ingå.

Nedan ett förslag på hur du och din handledare kan arbeta för att kraven för godkänt specialistbevis enligt ST ska uppfyllas.

1. Tjänstgöring och medsittning

Före tjänstgöring:

- Gå igenom tillsammans med din handledare vilka utbildningsmål som du kan uppnå på den enhet du ska vara placerad.
- Titta gärna igenom de strukturerade blanketter som ska fyllas i under och efter placeringen så att ni har en grund för diskussion med den kliniska handledaren på placeringen. Ett exempel är [medsittningsprotokoll](#) och utvärdering av klinisk placering för underläkare ([utvärdering av tjänstgöring/sidoutbildning som ingår i ST-läkarens specialiseringstjänstgöring](#)).
- Diskutera vad som kan vara lämpligt att läsa under denna period. Sök gärna på PUBMED eller liknande tillsammans samt be din handledare om litteraturtips lämplig vid placering.
- Ev. kan handledare och ST-läkare träffa den som ska bli klinisk handledare åt ST-läkaren, i syfte att säkra engagemang från den sidan och att placeringen får så mycket det går det innehåll som ST-läkaren behöver för måluppfyllelse.

Under tjänstgöringen:

- Regelbunden feedback och handledning från den kliniska handledaren på enheten.
- Be om stöd från din huvudhandledare om det finns problem under tjänstgöringen.
- Presentera för den kliniska handledaren psykiatrins [medsittningsprotokoll](#). Minst en medsittning per placering rekommenderas helst i mitten av placeringen för möjlighet till diskussion med klinisk och huvudhandledare för bästa utvecklingsmöjlighet. Medsittningsprotokollen behöver inte redovisas till Socialstyrelsen vid ansökan om specialittjänstgöring.
- I slutet av placeringen ombeds den kliniska handledaren fylla i en strukturerad blankett exempelvis [utvärdering av klinisk placering för underläkare \(utvärdering av tjänstgöring/sidoutbildning som ingår i ST-läkarens specialiseringstjänstgöring\)](#).
- I slutet av placeringen utfärdar den kliniska handledaren ett intyg (<http://www.socialstyrelsen.se/blanketter/Documents/blankett-intyg-godkandalarandemoment-klinisk-tjanstgoring.pdf> SOSFS 2008:17 eller

<http://www.socialstyrelsen.se/blanketter/Documents/blankett-specialistkompetens-klinisk-tjanstgoring-sosfs20158.pdf> SOSFS 2015:8) där de delmål eller delar av delmål som har blivit uppfyllda under placeringen skrivs ner.

Efter tjänstgöringen:

- Gå igenom utvärdering av placeringen och intyget till Socialstyrelsen med din ST handledare och bocka av de utbildningsmål som har uppfyllts.
- Det rekommenderas även att ST-handledare gör en medsittning per år med dig. Detta i syfte att din handledare personligen se hur din professionella utveckling går framåt. Din ST-handledare eller kliniska handledare ska utfärda Socialstyrelsens intyg angående de icke medicinska delmål som kräver klinisk tjänstgöring och behöver därför se hur du utvecklas som kommunikatör och ledare. Använd medsittningsprotokoll.

2. Kurser

- Gå tidigt och anmäl dig till LIPUS hemsida <http://www.lipus.se/> och beställ prenumeration på kursbevakningen (<http://www.lipus.se/www/templates/member.cfm>), relevanta kurser signaleras via e-post.

. . Övervaka kontinuerligt Socialstyrelsens hemsidor gällande ST (<http://www.socialstyrelsen.se/lakarnas-st>) och specifikt vad de gäller SK-kurser (<http://www.socialstyrelsen.se/sk-kurser>)

- Kursintyg från genomgångna kurser **ska** redovisas till Socialstyrelsen vid ansökan om specialisttjänstgöring (blanketten finns på: <http://www.socialstyrelsen.se/blanketter/Documents/blankett-intyg-godkanda-larandemoment-kurs.pdf> SOSFS 2008:17 eller <http://www.socialstyrelsen.se/blanketter/Documents/blankett-specialistkompetens-kurs-sosfs20158.pdf> SOSFS 2015:8)

.. Lägg kursintygen i din portfolio.

3. Seminarier

- Det rekommenderas att du som ST-läkare förutom kurser också deltar i olika seminarier. Med seminarier menar man en undervisning i gruppform med aktivt deltagande.
- Den här metoden för lärande **behöver inte** redovisas i form av intyg till Socialstyrelsen vid ansökan om specialistbevis.

4. Teoretiska studier

- Läs den vetenskapliga litteratur som ligger till grund för val av diagnos, behandling och utredning av patienterna.

Träna under handledningssamtalen på att koppla samman dina teoretiska kunskaper med de praktiska erfarenheterna från avdelnings- eller mottagningsarbetet.

5. Arbete enligt vetenskapliga principer

Under din ST ska du genomföra ett arbete enligt vetenskapliga principer. Det är **rekommenderat** att du tillsammans med din handledare hittar doktorerad handledare för detta arbete. Socialstyrelsen ställer dock inga krav på att handledaren ska ha disputerat (däremot ska handledaren vara specialist och handledarutbildad). Se om den egna kliniken har något intressant vetenskapligt arbete du kan jobba med via FOUU-enhet eller motsvarande, om din

klinik ej har någon sådan enhet ta kontakt med sådan på närstående klinik.

Arbetets omfattning rekommenderas vara ca.10 veckor.

Arbetet måste redovisas skriftligt

Efter utfärdat arbete fyller handledaren i ett intyg, som finns att laddas ner från socialstyrelsens hemsida. Detta intyg **ska** redovisas till Socialstyrelsen vid ansökan om specialistbevis

(<http://www.socialstyrelsen.se/blanketter/Documents/blankett-intyg-godkandalarandemoment-skriftligt-arbete.pdf> SOSFS 2008:17 eller <http://www.socialstyrelsen.se/blanketter/Documents/blankett-specialistkompetens-skriftligt-arbete-sosfs20158.pdf> SOSFS 2015:8).

Om du har disputerat gäller din avhandling som arbete enligt vetenskapliga principer. Be din forskningshandledare att skriva på intyget till Socialstyrelsen.

5. Kvalitets- och utvecklingsarbete

Under din ST ska du genomföra ett kvalitets- och utvecklingsarbete. Välj ett område som du tycker är intressant och diskutera med din handledare hur du kan

lägga upp arbetet. Du kan också kombinera arbetet enligt vetenskapliga principer

och kvalitets- och utvecklingsarbete i ett och samma arbete.

Arbetets omfattning rekommenderas vara ca.2 veckor.

Du behöver endast redovisa arbetet muntligt

Efter utfärdandet fyller den som handledt dig i ett intyg

(<http://www.socialstyrelsen.se/blanketter/Documents/blankett-godkandalarandemoment-kvalitets-utvecklingsarbete.pdf> SOSFS 2008:17 eller <http://www.socialstyrelsen.se/blanketter/Documents/blankett-specialistkompetens-kvalitet-utveckling-sosfs20158.pdf> SOSFS 2015:8). Detta intyg **ska** redovisas till Socialstyrelsen vid ansökan om specialistbevis.